

KĄ TURI ŽINOTI KIEKVIENAS
P A R T I Z A N A S
KĘSTUTIS

KĄ TURĖ ŽINOTI KIRAVILKAS PARTIZANAS

oo

B. BENDRIBIS

1. Aukšta tautinė sąveika, kilni savo krašto meilė ir primetęs mūsų tautai okupacinės santvarkos neapykanta skatina partizanus vesti būtutiną kovą su okupantais ir jų pasidavėliais.

Partizanai yra aktyvieji tos kovos nešėjai. Jų veiksmus yra sukaupta mūsų tautiečių viltis, dėdama visišką pasitikėjimą.

Partizanai neprivalo to pasitikėjimo sugriauti arba jį pakirsti.

2. Visi partizaniniai veiksmai turi būti drąsūs, kilni ir nuosaikūs, tačiau griežti ir kieti mūsų tautos priešams.

3. Visų Lietuvos partizanų tikslas bus pasiektas, kai bus atstatyta laisva, nepriklausoma, demokratiniais pagrindais tvarkoma Lietuvos valstybė.

Siėdami šio tikslo partizanai veikia ginklu rankoje. Todėl veiksmy pagrindas yra dėdami mūsų kariuomenės statutai, kiek jie būdingi ir pritaikomi partizaniniams veiksmais ir kautynėms.

B. BENDROS ŽINIOS APIL PARTIZANINĘ KOVĄ

Kovos sąvuma

4. Įpatinęs partizaninė veikle sąlygos ir aplinkybės prieš o okupacinės santvarkos pašalinimo metu iškelia ir diktuoja būdingas partizaninės kovos uždavinius.

5. Prieš o okupacijo metu svarbiausias partizaninės kovos uždavinius sudaro kova prieš okupacinės valdžios ir jų pasidavėlių vykdomą krašto gyventojų

179

naikinimą, išvežimą ir kolonizaciją svetimaisiais, kova prieš krašto alinimą ir naikinimą.

6. Okupacinės santvarkos pašaalinimo metu svarbiausieji partizaninės kovos uždaviniai bus šie - apsaugoti mūsų krašto gyventojus ir krašto vertybes nuo sunaikinimo ir išvežimo, užnugario kova, nukreipta prieš karo padėtyje esantį ir siautėjantį priešą.

7. Partizanai veikia nedideliais partizanų daliniais (partizanų grandiniais, skyriais, būriais, kuopomis), išnaudodami savojo krašto vietovių sąvokus, atlikdami savo žygius naktį, rūke, pūgoje, priešą užtikdami netikėtai ir nepasiruošusį, sumaniai slėpdamiesi patys ir slėpdami savo veiksmus bei padarinius.

Partizanai kaunasi klausydami savo vadų įsakymų, rodydami plačią savo iniciatyvą, padėdami vienas kitam bendroje tikslu ir broliškumo sąstatinami.

Partizanų dalinių sudėtis.

8. Partizanų dalinių sudėtis nustatyta atskirais nuostatais.

Partizanų daliniai pavadinami tam tikslui nustatytomis slaptavardžiais.

9. Pradedant partizanų būrio vadu visi vadai turi vadovavimo dalinius. Vadovavimo dalinio dydis priklauso nuo vieneto dydžio.

Vadovavimo dalinys palengvina vadui vadovauti. Jis laiduoja nuolatinį veikimą.

10. Tam tikrais atvejais, taip pat tam tikriems uždaviniams atlikti iš atskirų vienetų gali būti išskirtos partizanų saugelės arba atskiri partizanai ir sudaromas partizanų būrelis.

Partizanų vadas, ku iš sudaro partizanų būrelį, kiekvienu atveju turi paskirti būrelio viršininką.

Ginklai

11. Partizanų naudojami šie ginklai - šautuvas, pusiauautomatinis šautuvas, lengvasis ir

gunkomis kulkosvaidis, atakos šautuvas, automatinis pistoletas, pistoletas, minosvaidis, rankinė ir šautuvinė granata, sprogetančios medžiagos ir sprogdinimo priemonės.

12. Šautuvas ir pusiautomatinis šautuvas yra pagrindiniai partizanų ginklai. Šautuvo ir pusiautomatinio šautuvo trajektorija iki 600 m nepakyla aukščiau žmogaus ūgio, ugnis tikra į aukštus taikinius iki 600 m, į vidutinius iki 400 m. ir į mažus (galvos) iki 200 metrų.

Šervoj pramušamosios kulkos iš 400 m statmeniškai pataikinusios, pramuša šervoj iki 8 mm.

13. Lengvasis kulkosvaidis yra pagrindinis partizanų skyrius ginklas.

Iš kulkosvaidžio paprastai šaudoma trumpomis 4-8 šūvių eilėmis. Šaudant didesnėmis eilėmis, ugnis darosi netaiki, sunaudojama daugiau šūvių. Ilgesnės šūvių eilės leidžia nos tik atskirais atsitikimais į tirštus priešus susitelkimus, prieš smūginį (atakai) atmušti. Iš kulkosvaidžio privalo mokėti šaudyti kiekvienas skyriaus partizanas ir mokėti pašalinti pasitaikančias kliūtis.

Kulkosvaidžių ugnis tikra į aukštus ir gilius taikinius iki 1.200 m, į žemus taikinius iki 300 metrų.

14. Atakos šautuvas gali pavaduoti kulkosvaidį, jo ugnis tikra iki 500 m.

15. Automatinis pistoletas ir pistoletas yra artimųjų kautynių ginklai.

Automatinio pistoleto ugnis tikra iki 150 m, pistoleto (9 ir 7,62 mm) iki 50 m.

16. Granatos yra artimųjų kautynių asmeniškai partizanų ginklai.

Granatos paprastai naudojamos uždanga prisidengusiam priešui naikinti.

Granatos yra ginamosios ir puolamosios.

Puolamoji granata (vadinama ketinė, kiaušininė arba lemputė) sveria 400-600 g. Nušviedžiama toliausiai iki 50 m, vidutiniškai 25 m. Sprogusios puolamosios granatos skeveldros veikia nuo 20 iki 30 m skersmens plote.

Ginamosios granatos (taip pat puclamosios su uždėtu šarvu) skevelėros veikia apie 100 m skersmens plote.

Ginamąją granatą išmetus, reikia pasislėpti už uždangos.

Kelios granatos surištos krūvon iš artimo atstumo gali būti panaudojamos prieš šarvuotiems sprogdinti.

Sautuvinė granata vidutiniškai sveria nuo 500 iki 1.500 g. ir gali būti nusviesta iki 400 m. Sautuvinė granata veikia daug stipriau už rankinę granatą.

17. Minosvaidis gali šaudyti labai riesto mis trajektorijomis ir pakankamais atstumais apie 1.500 - 3.500 m. Jis partizanams pavažuoja artileriją.

18. Sprogstamosios medžiagos ir sprogdinimo priemonės vartojamos specialioms uždaviniams vykdyti (sprogdinti).

Ginklo naudojimo taisyklės.

19. Savo gerbią ir dar pajėgią rankose išlaikyti ginklą partizanams kautynėse nemeta ir nepalieka tiek asmenini, tiek taktinį ginklą.

Jokiu atveju vartoti tinkamas ginklas neturi pakliūti į prieš rankas. Mesant kitokios išeities, ginklas turi būti sugadintas.

C. BENDRIEJI KOVOS DĖSNIAI

Dvasinių jėgų reikšmė.

20. Priešas kovoja dėl siekių, kurie stovi prieš įgimtą žmoniškumą, teisą ir teisėtumą. Priešas neturi aukšto kovos tikslo, dėl kurio jis būtų pasiryžęs pašišventusiai kovoti ir aukoti savo gyvybę.

Mes kovojame dėl aukšto tikslo - dėl mūsų tėvynės laisvės ir nepriklausomybės.

Mes šioje kovoje esame pranašesnės dvasios. Žiaurios prieš priemonės ir veiksmai ne-

gali laiduoti dvasias stipresnių, ir pasišventusių partizanų, sunaikinimo.

Galutinai laimės tie, kurie bus stipresnės ir nenugalimos dvasios.

Ne tas nugalėtas yra, kas daugiausiai nu-
stojo, bet tas, kurio dvasia pirmiausia bu-
vo palaužta.

Kad nugalėtume, ir pa-
siekėtume laisvę, rei-
kia norėti nugalėti ir
nesigailėti didžiausių
pastangų ir vergo.

Kilnūs darbai atlieka-
mi tik atkakliai kovo-
jant ir kantriai pašali-
nant visas kelyje į
tikslą sutiktas kliūtis.

Mūsų dvasinių jėgų pagrindas yra visos
tautos atkaklumas, pasiryšimas lai-
nėti ir visas jungiančios pastangos nūvesti
vergijos pančius.

Kuolat reikia siekti pasitikėjimo savimi,
savo vadais, savo tautos atstovams, jį idieg-
ti kitiems, plačiau vertinti įvykius, nesi-
jaudinti dėl vietinių nepasisekimų, ar trū-
kumų.

Reikia vengti žodžių ir darbų, kurie keltų
nepasitikėjimą.

Stiprios dvasios par-
tizanų kelyje į laisvę
nepalaus nei kietas
vargas, nei mirties pa-
vojus.

Vado ir dalinio privalumai.

21. Partizaniniuose veiksmuose ir karysnė-
se vien partizanų narsumo nepakanka.

Partizanų dalinio vertė labai daug priklau-
so nuo jo vado vertės.

Vadas turi savo valdinius mylėti, su
jais elgtis tėviškai. Jis turi būti visur
jiems pavyzdžiu, mokėti valdyti ir vadovau-
ti, turėti nuojautą ir tvirtą būdą.

Vadas turi būti teisingas, korektingas, už

vis labiau vengti asmenine simpatija paremta valdinių rūšiavimo ir dirbtinio populiarumo ieškojimo.

22. Vadas turi rūpintis, kad būtų stro -
piai žiurima drausmės.

Gerai einančius pareigas valdinius pagir -
ti, paskatinti, nusizengusius išpėti ir, rei -
kalui esant, bausti.

Vadas visada turi rūpintis ne savo esmens,
bet valdinių gerove, jis privalo mokėti iš -
kelti savo valdinių narsumą, šaltakraujiškū -
mą ir sveiką iniciatyvą.

23. Kiekvienas vadas turi ypač žiūrėti, kad
jo priklausančių vadų veiksmai būtų gerai
apgalvoti, suderinti su tikrove.

24. V a d o v a u t i - reiškia n u m a -
t y t i , i s a k y t i i r r e i k a -
l a u t i i s a k y m ų v y k d y m o .

bet kuris vadas partizaniniuose veiksmuose
ar kautynėse turi:

- a) gerai atminti gautąjį uždavinį,
- b) mokėti spręsti,
- c) mokėti sprendimą išreikšti aiškiu iša -
kymu ir paskirstyti uždavinius tarp
valdinių,
- d) nurodyti valdiniam tinkamas priemo -
nes,
- e) žiūrėti, kad pasirengiama būtų slap -
tai, veikama - staigiai ir netikėtai,
- f) rinkti žinias ir jas teikti savo vir -
šininkui, nuolat rūpintis sekimu,
žvalgytu ir ryšiais,
- g) rūpintis savo dalinio saugumu,
- h) visais atvejais kuo energingiausiai
iki pat galo vykdyti savo uždavinį,
- i) numatyti ir nurodyti susirinkimo vie -
tą arba ryšį tuo atveju, jei dalinys
bet kurio momentu būtų išsklaidytas
arba atkirstas.

25. Kautynėse ne visada vadas gali visur
laiku suspėti, todėl valdinių iniciatyva kau -
tynėse - visai normalus dalykas. Reiškiant
iniciatyvą, reikia susivokti aplinkybėse ir
greitai spręsti.

26. Vadas neturi slėpti nuo valdinių juos galinčių istikti pavojų, nes žinojimas apie galimą pavojų sumažina jo netikėtumą.

Partizano pareigos partizaniniuose veikimuose ir kautynėse.

27. Vykdydamas duotą uždavinį arba kaudamasis partizanas sąžiningai, nepaprastu patvarumu ir pasišventimu, nesitikėdamas jokios paramos iš kitur ir neabejodamas duotojo uždavinio pasisekimu, privalo garbingai atlikti savo, krestą, apilincio su-
naus, pareigą ir ištesėti duotąją priešai -
ką.

28. Kraudžiama nutraukti kautynes arba pertraukti vykdomą uždavinį teisiantis, kad buvo nutrukę ryšiai, pasirodė priešas ir pan.

Partizanas kovos lauką gali spleisti tik išsakytas ar įvykdydamas duotąjį uždavinį.

29. Partizanas - tiek civilinis, tiek vadas, - kuris kautynėse susvyruotų manyda -
mas, kad jau nebėra vilties ir nusprogtų pasiduoti priešui, padarytų sau ir savo da-
liniui mažiną gėdą ir susilauktų sau vi-
sos lietuvių tautos paniekos bei neapykan-
tos.

Tarimoji beviltė padėtis dažnai pataiso-
ma atkakliai ginantis arba, panaudojus vi-
sus būdus bei priemones, prasiveržiant pro
priešą.

Veikiančiu ginklu rankose ir dar kautis
pajėgiąs partizanas gyvas priešui nepasi-
duoda.

30. Patekęs į priešo nelaisvę partizanas,
nors būtų sirtinai kankinamas ar net nušu-
domas, neišduoda partizaninės veiklos pa-
slapčių, organizacijos narių ir savo bro-
lių partizanų.

Saugumas.

31. Saugumas yra visuma priemonių ir bū-
dų, kuriais siekiama laisvoti nepavojus ir

apsauga nuo netikėtumo iš priešo pusės.

Apie organizacinę saugumą kalbama atskirai.

32. Partizanai savo ir savo dalinio saugumo siekia s l e p d a m i nuo viešumos partizaninės kovos paslaptis, tarpusavio ryšiui vartodami slaptavar - džius, nuo netikėtumo apsisaugodami sauga.

33. Kiekvienas partizanų dalinio vadas savo dalinyje turi įvesti priemones ir bū - dus, kuriais būtų siekiama užtikrinti dali - nio saugumą.

Neatsižvelgiant į partizanų dalinio didu - mą, paros laiką, aplinkybes, vietovę, toli ar arti priešas, visur ir visada turi būti naudojamos saugumą užtikrinančios priemonės.

34. Saugumą užtikrinti padedančios priemo - nės yra šios - nuolatiniai ir greitai ryšiai, šinios apie priešą, priešo sekimas ir žval - gymas.

Paslapties išlaikymas.

35. Partizaninės paslaptis išlaikyti yra šventa kiekvieno partizano pareiga ir kartu jo saugumo reikalas.

36. Visais atvejais griežtoje paslapyje turi būti laikomas pasirengimas kautynėms ir uždaviniams vykdyti. Todėl kiekvienas da - linio vadas valdiniam pasako tik tai, kas yra būtina rengiantis ir vykdynt duotąjį uždavinį.

Brandžiama per anksti kalbėti apie suma - nytus ir direktyvinius įsakymus.

37. Nė vienas partizanas neprivalo girtis pašalinių asmenų tarpe savo ar dalinio at - liktais ūgyiais. Išnai su pasigyrimo žo - džiais išsprūnka partizaninės kovos paslap - tis.

38. D e l n e i š l a i k y t o s p a - s l a p t i e s d a ž n a i u ž k e r - t a m a s k e l i a s p a s i s e k i - m u i i r n e t i k e t u m u i . D a u - g e l i u a t v e j ų i š k a l b e t a p a s l a p t i s b ū n a s k a u d ž i ų n e l a i m i ų i r n u o s t o l i ų

p r i e š a s t i s .

39. Vadų pareiga griežtai saugoti paslap-
tį ir sekretį, kad jos neiškalbėtų valdiniai.
Suolat ir griežtai kovojant prieš paslap-
čių iškalbėjimą galima pasiekti reikiamų
davinių.

Slaptažodis.

40. Slaptažodis yra slaptas sutartinis
žodis ar žodžių eilė (sąvoka), kuriuos nu-
statyta tvarka pakartojus, galima pažinti
ir atskirti partizaną nuo pašalinio asmens
arba priešo.

Slaptažodžiai yra organizaciniai, ryšio
ir kautynių.

Apie organizacinius slaptažodžius kalbama
atskirai.

41. R y š i o s l a p t a ž o d i s yra
saugumą užtikrinanti priemonė atskyrizni
priešo arba pašalinio asmens nuo partizanų
dalinio arba atskiro partizano.

Ryšio slaptažodį nustato ir duoda nustaty-
tam laikotarpiui rinktinių vadai priklausan-
tiems vienetais arba atskiriems partizanams.

Pakrastiiniams partizanų daliniams ryšiui
su kaimyninės rinktinės daliniais duodami
nustatyta tvarka atskiri slaptažodžiai.

42. K a u t y n i ų s l a p t a ž o -
d i s yra saugumą užtikrinanti priemonė
pažinti ir atskirti kautynėse priešą nuo
partizano.

Kautynių slaptažodį nustato ir duoda da-
linio vadai savo dalinio partizanams.

43. Kiekvienas slaptažodis yra sudėtas iš
dviejų dalių - klausiamojo ir atsakomojo
žodžio (pav. "Mituva-mėnulis") arba sąvokos
(pav. "Kur eina kelias" - už pylimo").

Slaptažodis pavartojamas sekandčiai: nepa-
žįstamasis sustabdomas surinkant - "kas ei-
na?". Sustabdytasis sustoja ir balsiai pa-
sako klausiamąją slaptažodžio dalį (pav. Mi-
tuva arba "Kur eina kelias"), klausianty-
sis partizanas turi patvirtinti ir patikin-
ti, kad jis yra partizanas, pasakydamas at-

saugomąjį slaptąsodžio dalį (pav. "mėnuis" arba "už pylimo")

Apie slaptavardžių pavartojimą atskirais atvejais kalbama atskiruose skyriuose.

Sauga, sekimas, žvalgymas.

44. Saugos, sekimo ir žvalgybos tarnyboje partizanai gali būti skiriami - sargybiniais į sargybos, apsaugos, sekimo postus ir žvalgiais į saugos, kautynių ar žvalgomuosius patrulius.

45. Sargybos postas yra iš statomas saugoti nuo netikėtumo ir ginti nuo užpuolimo saugomusius asmenis (pav. vadovietes, sulaukytuosius ir pan.) arba daiktus (pav. sandėlius, pastatus, tiltus ir t. t.).

46. Sargybinis, pastatytas į sargybos postą, privalo būti riai saugoti saugomąjį daiktą ir būti pasirėngęs jį ginti. Apie įtartinus judesius, nesuprantamus reiškinius, o taip pat apie priešų pavojų sargybinis nustatytu būdu praneša savo viršininkui (sargybos viršininkui), o pats priešų pavojaus atveju pasirengia ginti saugomąjį asmenį ar daiktą.

Sargybos poste sargybinis be savo viršininko žinios nieko neprileidžia prie saugomųjų daiktų arba asmenų.

Sargybinis neprileidžia arčiau, kaip 5 m. artėjančius prie saugomų asmenų arba daikto sulaukiant surikdamas "Stok! Kas eina?" Viena atveju sustabdytuosius nukreipia eiti toliau, kitu atveju, esant reikalo, iššaukia sargybos viršininką. Kol atvyks viršininkas, su sustabdytuosiu nesileidžia į jokias kalbas ir neprisileidžia artyn. Visą laiką būna pasirėngęs pavartoti ginklą.

Jei sustabdytasis, du kartus surikęs "Stok! Šausiu!" nesustoja, sargybinis šaukia.

Sargybininui draudžiama išleisti iš rankų ginklą, apieisti sargybvieta, užmigti, kal-

bėtis su pašaliniais asmenimis ar užsiminė ti tokiais darbeis, kurie nukreiptų sargybinio dėmesį kitur.

47. Apsaugos postas yra išstatomas saugoti nuo netikėtumo iš priekio pusės įvairiuose veiksmų ar kautynių ruožtuose sustojai (nors ir trumpam laikui) dalinį.

Atsižvelgiant į aplinkybes, matomumą ir vietovę, apsaugos postas pastatomas už kelių dešimčių ar šimtų metrų nuo dalinio, bet visais atvejais ne toliau, kaip 300 m.

Apsaugos postas parenkamas pavojingoj iš priešų pusės kryptij ir kiek galint paslėptai nuo priešų akių.

48. Į apsaugos postą pastatytas sargybinis privalo budriai ir nepertraukiamai sekti aplinką. Apie įtartinus judesius, naktinį žvargimą, pranešimus, nesuprantamus reiškinius, artėjantį priešą, nustatyta tvarka praneša savo viršininkui, kuris jį pastatė.

Netikėto užpuolimo atveju sargybinis, koks kitaip negalėdamas pranešti, šaukdo.

Paprastai apsaugos poste sargybinis, jeigu nėra duota kitokių nurodymų, nei į savo dalinio pusę, nei į priešų pusę nepraleidžia pašalinių asmenų. Juos sulauke ir praneša savo viršininkui.

Sulaikydamas elgiasi kaip sargybos poste sargybinis (žiūr. 46 §).

Į apsaugos postą reikia skirti mažiausiai du vieną uždavinį turinčius sargybinius. Vienas jų skiriamas vyresniuoju. Paprastai vienas sargybinis seka stacionarai ar klusčiai, antrasis gulom ar sėdom.

49. Sekimo postas turi sekimo - išspėjimo uždavinį.

Į sekimo postą pastatytas sargybinis (sekėjas) seka aplinką, sutartiniais ženklais.

Apie pastebėtą priešą, įtartinus judesius, nesuprantamus reiškinius jis turi pranešti savo viršininkui.

Pracinianties asmenims sekėjas nepasirodo ir jų nesulaiko. Netikėtai užkluptas priešas, sekėjas žūdo.

Paprastai sekėjai turi būti aprūpinti sekimo įrankiais (žiūronais ir pan.).

Sekejų vieta taip parenkama, kad jis gerai galėtų matyti aplinkusią, o pats būtų nepastebimas.

50. Žvalgai veikia apsaugos, žvalgomos ir kautynių patrulio sudėtyje.

Kelių dalinio dydis, patrulio paskirtis ir uždavinys, į patrulį skiriamas nevienodas skaičius partizanų, tačiau visais atvejais mažiau, kaip 2-3 partizanai.

Kokia bebūtų patrulio paskirtis, visi žvalgai privalo žvalgyti, sekti priešą ir vietovę, saugoti savo dalinį nuo netikėtumo iš priešų pusės.

Paprastai žvalgai veikia poromis. Vienas jų skiriamas vyresniuoju.

Žvalgai su savo vienetu palaiko akies ryšį ir nenutoista nuo jo toliau, kaip 300 m, o naktį, rūke, miške - kiek leidžia matumas.

51. Patrulio uždavinys nustato patrulio veiksmus ir jų pobūdį laiko ir ploto atžvilgiu.

Saugos uždavinį gavęs patrulis turi savo veiksmus suderinti su saugomuoju daliniu ir laiko ir krypties atžvilgiu.

Saugomojo dalinio atžvilgiu saugos patruliai gali būti priekiniai, šoniniai ir užpakaliniai.

Laiko sąlyga reikalauja, kad patrulis laikytųsi tam tikro suderinto žygiavimo greičio ir tuo būdu išlaikytų reikiamą atstumą iki saugomojo dalinio.

Krypties sąlyga reikalauja patrulį laikyti saugomojo dalinio kelio.

52. Žvalgomasis patrulis paprastai slenka jo pačio pasirinktėmis prieigomis. Žvalgomasis patrulis turi kuo daugiau matyti, pats pasilikdamas priešui nematomas.

53. Apskritai, visi patruliai turi veikti slapta, kuo daugiau taikydami prie vietos.

Sudarant patrulį, visada turi būti paskiriamas patrulio viršininkas.

Patrulio viršininkas, gavęs uždavinį, turi trumpai paaikškinti patrulio uždavinį žvalgamis, priminti reikalingas sutartinis ženklus, slaptažodžius ir paskirti savo pavuotoją.

Žinios.

54. Partizaniniuose veikimuose ir kautynėse partizanai žinias gauna - nustatyta tvarka iš atitinkamų organizacijos pareigūnų, patys rinkdami.

Gautas ar surinktas žinias, jei yra laiko, reikia patikrinti.

55. Prieš veikdamas, partizanų dalinio vadas privalo turėti žinias -

- a) apie priešą,
- b) apie savo vieneto padėtį,
- c) apie vietovę.

Žinias apie priešą gauna iš aukštesniojo vado, iš priklausomųjų vadų ir iš vykdymo sekimo bei žvalgybos.

Žinias apie savo dalinio padėtį ir apie vietovę daliniai vadai renka pats arba sušūnais iš savo valdinių pranešimų.

56. Žinios apie priešą, savo padėtį ir vietovę sudaro vadovavimo pagrindą ir daliniai yra geriausias dalinio saugumo laidas.

57. Kautynėse žinios apie priešą renkamos priešą sekant ir vykdamas nepertreukiamą žvalgyimą.

Atliekant kautynių žvalgyimą, turima tikslą nustatyti apie priešą -

- a) kur yra priešas,
  - b) ką jis daro,
  - c) kaip išdėstyti jo ginklai,
- apie vietovę -
- a) kokios prieigos,
  - b) vietovės raižytumas.

Ryšiai.

58. Siekiami kautynėse saugumo ir pasisekimo, partizanai palaiko ryšį tarpusavyje, su vadovybe ir kaimynais.

Kautynėse ryšis daliniuose ir su kaimynais palaikomas per ryšio pasiuntinius, sutartiniais ženklais (švilpukais, raketomis, vėliavėlėmis, šviesos ženklais, įvairiais garsais, pamėgdžiojant žvėrių bei paukščių balsus ir t.t.).

Palaikyti ryšį su aukštesniojo vada, o taip pat su priklausomais vadais, panaudojami ryšio pasiuntiniai arba kai kuriais atvejais tam tikslui panaudojamas organizacinis ryšių tinklas.

Ryšio pasiuntinys yra patikimiausia ryšio priemonė. Paprastai ryšio pasiuntiniai kautynėse, jei jie nėra pasiūsti, slenka kartu su vada.

59. Kiekvienam atveju dalinio vadas privalo nustatyti sutartinius ženklus ir juos aiškiai perduoti valdiniam. Ypatingai rūpestingai reikia nustatyti sutartinius ženklus nakties veiksmuose.

60. Tikriausias ryšis kautynėse yra asmeninis dalinio vado vadovavimas kautynių veiksmuose ir jo betarpiškas įtaka savo valdiniam.

Uždavinys, sprendimas, įsakymas.

61. "rieš veikdamas arba vykdydamas duotą uždavinį, partizanų dalinio vadas privalo išigilinti į duotąjį uždavinį.

62. Žiūrėdamas uždavinio, prieš išgalį, savo dalinio dydžio, vietovės, metų ir paros laiko, vadas daro sprendimą.

Greitas, kad ir nepergeriausias, laiku pada-

rytas šr laikų įvykdymas -
tas sprendimas visada
yra geresnis už nors ir
gerą, bet pavėluotą
sprendimą.

veiklumas, dvejojimas ir apsilaidimas
yra didesnis prasižengimas, nei klaida, pasi-
renkant būdus ir priemones.

63. Vadas, padaręs sprendimą, duoda raštu
ar žodžiu įsakymą, kuris vadinasi operaci-
niu įsakymu.

Operaciniai įsakymai yra rengia-
mieji, bendrieji ir atski-
rieji.

Įsakymas turi būti iš anksto apgalvotas, ar
jis įvykdomas, nes niekas taip neveikia nuo-
taiką, kaip neįvykdomas ar kaitaliojamas įsa-
kymas.

64. Ypač trumpi ir aiškūs turi būti valdi-
niams duodami atskiri uždaviniai.

65. Geriausias įsakymas
dalininui sunkioje padė-
tyje yra asmeninis va-
do pavysdys.

66. Įsakymai turi būti atiduodami laiku.
Jei veiksmui yra numatomi iš anksto, duoda-
mas trumpas rengiamasis įsakymas.

Žodinis įsakymas valdinį turi būti pakar-
totas.

Įsakymų įvykdymas turi būti tikrinamas.

Pranešimai.

67. Partizaniniuose veiksmuose, kautynėse
reikia nuolat pranešinėti apie savo vieneto
padėtį savo vadui, kaimynams, kuriems tai
žinotina.

Kiekvieną kartą reikia
pranešti, kai pasikei-
čia padėtis, kai gauta
arba surinkta žinių
apie priešą.

68. Pranešimai turi būti trumpi, tikslūs ir
laiku siunčiami. Juose turi būti tik patik-
rinti ir ištirti dalykai. Asmeninė nuomonė

ir panašūs dalykai pranešime turi būti, apie tai pažymint, išskirti.

Pranešimo pranešimo nuosekliai turi būti pažymėtas pranešimo išsiuntimo ir pranešamųjų įvykių laikas, ką pranešėjas daro ar mano daryti, ryšis su juo.

69. Pranešimai yra terminuoti (kurie siunčiami viršininke nustatytu laiku) ir neterminuoti.

70. Kautynėms pasibaigus visi vadai komandos keliu siunčia kautynių aprašymą.

Kautynių aprašyme turi būti -

- a) gautasis ir savo įsakymas,
- b) bendra kautynių eiga,
- c) partizanų ir medžiagos nuostoliai (partizanams nurodyti slaptavaržėms),
- d) priešo nuostolių vaizdas,
- e) kokie priešo vienetai dalyvavo kautynėse,
- f) ką toliau priešas daro,
- g) ypatingai pasižymėję partizanai ir daliniai.

71. Paprastai įsakymai ir pranešimai siunčiami komandos keliu. Labai skubiais atsitikimais komandos kelio gali būti neatsižymima.

72. Kai kuriais atvejais, nustatyta tvarka ir būdais, pranešimai ir įsakymai turi būti rašomi šifruotai.

73. Kiekvienam atveju ryšio pasiuntiniui turi būti nurodoma, - kam ir kur pranešimas ar įsakymas įteikti, vykimo kelias, kur grižti arba pasilikti.

Gręsiant pavoju, kad pranešimas ar įsakymas gali patekti į priešo rankas, ryšio pasiuntinys turi jį sunaikinti. Todėl kai kuriais atvejais ryšio pasiuntiniui reikia pasakyti apie pranešimo ar įsakymo turinį ir supažindinti su aplinkybėmis.

D. PARTIZANINIŲ KAUTINIŲ PAGRINDAI

Bendrybės

74. Ne asmeninio keršto vedami, bet dėl gyvybinių tautos reikalų ir nepakeičiami vergiškos okupacinės santvarkos ir jos parsidavėlių, partizanai veda būtutinę kovą.

75. Partizaninėse kautynėse laimėjimą nulemia ne partizanų skaičius, bet jų ir jų vadų vertė, aukštos dvasinės savybės ir pasiryžimas.

76. Visų partizaninių veikamų ir kautynių pagrindas yra netikėtumas, staigumas ir neįkėjimas suderintai veikti.

Netikėtumas.

77. Netikėtais veikamais pasiekiamas dvasinė persvara, suveržoma priešo veikimo laisvė. Netikėtumas padeda silpnesniam nugalėti stipresnįjį.

78. Netikėtumas galima pasiekti priešą klaidinančiais veiksmais ar įrengimais. Svarbu, kad iki paskutinės minutės priešas nesužinotų mūsų siekimų ir santvarkos.

Priešas turi būti užkluptas tokioje vietoje, kurioje jis nebūtų pasirėngęs veikti, ar dėl vietovės sąlygų neturėtų veikimo laisvės.

K o l p r i e š a s n e t i k ė t u m o a p g l u š i n t a s s u s i g r i e b s , j i s t u r i t u r ė t i k u o d i d ė i a u s i u s n u o s t o l i u s .

79. Netikėtumo įspūdį padidina greiti ir arti šūviai. Todėl partizanai turi mokėti greitai ir taikliai šaudyti. Dažnai greitas ir taiklus šūvis ar laiku ar taikliai išmesta granata nulems partizano likimą.

Kai kuriais atvejais perankstyvas šūvis yra šaltingas, jis išduoda pasislėpusį ar užsinauskavusį partizaną ar dalinį.

Didelis įspūdis ir netikėtumas pasiekiamas, kai ugnis į priešą paleidžiama pagal sutartinį ženklą arba kai jis išsilygina per iš anksto numatytą vietą.

80. Visais atvejais turi būti išnaudojamos netikėtumo pasekos.

81. Nuo netikėtumo iš priešo pusės saugomasi sauga, stropiai vykđant švėlgymą, patikimais ir nuolatiniiais ryšiais ir energingai veikiant.

Priešo klaidinimas.

82. Klaidindami priešą partizanai stėkia, kad jis susidarytų netikrą arba perdėtą vaizdą, apie partizanų santvarką, išdėstymą, skaičių, sumanymą ir veiksmus.

83. Partizanai klaidina priešą slėpdami ir maskuodami įrengimus arba judesius, patys slėpdamiesi ir maskuodamiesi nuo priešo akių.

Visi klaidinamieji veikimai arba įrengimai turi būti panašūs į tikruosius ir sunkiai nuo jų atskiriami.

84. Be jokio atskiro įsakymo partizanai turi slėpti nuo priešo ir viešumos žygio kryptis (iš kur atvykta ir kur nuvykta), skaičių (nedarant bereikalingų pėdsakų ir juos užmaskuojant), uždavinių, vykđymo būdą, priemones ir padarinius.

Gerai paslėpta ir užmaskuota bus tada, kada priešas apie partizaninius veiksmus ir darbus galės rasti kuo mažiausiai žymių ir surinkti žinių.

85. Žygio kryptis klaidinama, kai žygiuojama keliais, sumintais takais, klaidinančiai pereinant skerskelius (pav. atbulomis, peršokant ir t.t.), kai kaitaliojama žygio kryptis.

Neišvengtini pėdsakai, ypač žiemos metu, turi būti maskuojami (užvažinėjant ir pan.), kas palikti kuo mažiausias pėdsakų žymes, reikia žygiuoti pėda pėdon.

86. Kautynėse priešą partizanai klaidina apgaulingais judesiais (pav. sumosikavus ran

komis staiga, lyg klinęytam, kristi žemėn), klaidinamais parengimais (pav. ugniavietėje, iš kurios buvo šaudoma, pakabinama kepurė, pačiam pasilenkiant į kitą vietą ir pan.).

Kai kuriais atvejais, ypač dengtoje vietoje, priešą klaidinančiai veikia energingos ir balsios komandos nesamiems ginklams ir vienetais.

87. Stovyklos, palapinės, sargyvietai turi būti slepiamos ir maskuojamos. Ypatinai rūpestingai turi būti paslepiami ir maskuojami pėdsakai, vedantieji į postovias vietas, sargybinių takai ir pan.

88. Partizaniniuose veiksmuose ir kauty - nėse partizanas privalo pats maskuotis ir maskuoti savo ginklą.

89. Partizanas nuo priešų akių pasislepia už priedangų ar uždangų, maskuojasi vietos daiktų šešėliais, pritaikydamas savo drabužių spalvą prie aplinkumos (žiema - baltos spalvos apsiuostais, vasara - žalios spalvos drabužiais, palapinėmis).

Krūmėtose vietose, javų laukuose ir pan. partizanas, maskuodamas savo ugniavietę ir save, apsikaiso žolėmis, šakomis.

Atvirose vietose ginklams ir sau maskuoti panaudojantį maskavimosi tinklelį.

90. Partizanų dalinio vado pareiga kiekvienu atveju nurodyti partizanams slėpimosi ir maskavimosi būdą.

Kiekvienas partizanas, kad ir nebūtų įsakymo, privalo visuose veiksmuose slėptis ir maskuotis nuo priešų akių.

Priedanga, uždanga.

91. Priedanga saugomasi ir už jos pasislepiama nuo priešų akių, tačiau ji neuždengia nuo priešų kulnų.

Uždanga saugomasi ir uždengiamas nuo priešų kulnų, tuo pačiu ji dengia ir nuo priešų akių.

92. Kautynėse partizanai saugosi nuo priešų kulnų ir kartu nuo sekimo uždangomis, sekdami ir žvalgydamiesi slėpiasi už priedangų.

93. Uždangomis paprastai pasirenkama gamtiniai vietovės pakilimai, antgrieviai, mūrinės ir akmeninės sienos, pastatų pamatai, medžiai ir t.t., kurie gali pridengti nuo priešo kulky.

Greit pasirinkti ir spręsti uždangos tinkamumą turi mokėti kiekvienas partizanas.

Smėlis, žemė, molis kulkos nepramušami, kai uždangos sluoksnis storesnis už vieną metrą. Mūrinė siena vienos išilginės plytos gali būti pramušama kulkos, didesnio storumo - tik pakartotinai pataikius kelioms kulkoms į tą pačią vietą.

Sausa pušis pramušama iš 100 m iki 60 cm., iš 400 m iki 85 cm., iš 800 iki 40 cm. ir iš 1800 m iki 15 cm. storio. Kietesni medžiai (pav. ąžuolas, uosis ir kt.) sunkiau pramušami.

Užtenka žinoti, kad medis, kuris abiejomis rankomis neapkabinamas, bus saugi uždanga nuo šautuvų ir kulkosvaidžių kulky.

Pasirenkiant ar įsirengiant uždangas reikia atminti, kad uždangos nuo kulkosvaidžių kulky turi būti parenkamos storesnės, nes kulkosvaidžio kulkos pataiko arčiau viena kitos.

Kovavietė, ugniavietė.

94. Kovavietė (pozicija) yra vieta, iš kurios partizanų dalinys vykdo kautybių ugnes uždavinį.

95. Visais atvejais p a r e n k a n t k o v a v i e t ę, pirmoje vietoje kreipiamas dėmesys į š a u d y m o g a l i m u m u s, antroje vietoje atsižvelgiama į t i n k a m a s i r p a t o g i a s a t s i t r a u k i m o k r y p t i s, p a k a n k a m a s u ž d a n g a s.

Atsižvelgiant į aplinkybes ir vietovę kovavietė parenkama priešui sunkiai pastebimoje ir netikimoje vietoje. Reikia vengti ryškių ir aiškiai iš priešo pusės matomų vietos daiktų.

96. Vieta, iš kurios partizanas kovavietėje šaudo, yra u g n i a v i e t ė.

Ugniavietė parenkama tokia vieta, iš kurios būtų patogu šaudyti ir būtų pakankama uždanga nuo priešų kulkų.

Reikia vengti ugniavietėms rinkti aiškiai matomas iš priešų pusės vietas arba ant ryškių, iš tolo pastebimų, vietos daiktų (pav. pastatų, kūgių ir pan.).

Ugniavietėms netinka akmenimis arba stambiu žvyru grįsto kelio grioviai, akmenų krūvos (pataikydamos ir skildamos kulkos skelvdromis gali sužeisti partizanus).

97. Partizanas kautynėse, keisdamas ugniavietę, sekančią ugniavietę pasirenka pats.

Kiekvieną sekančią ugniavietę partizanas užima ne iš karto į ją įbėgdamas, bet iš pradžių krisdamas už uždangos, o paskui jau šliaužte įšliauždamas.

98. Pasirenkant ugniavietę gyvenvietėse, prie pastatų arba aukštų uždangų, ugniavietė pasirenkama prieš pastatą ar uždangą, šešėlyje arba pastato viduje.

Saudant pro langus, duris, reikia stovėti toliau nuo lango ar durų.

Gyvenvietėse tinkamas ugniavietėmis yra namų pastogės, stogų langai, padarytos stoge skylės ir pan.

99. Miške pasirenkant ugniavietes medžiuose, tam tikslui yra tinkamesni lapuočiai medžiai.

100. Reikalui esant, partizanas turi savo ugniavietę pagerinti - pasidaryti ginklui atramą, sutvirtinti uždangą.

Ugnis.

101. Kiekvienas partizanas šaudydamas turi laikytis šios pagrindinės taisyklės - šaudyti tik į matomą priešą arba kai pastebi už uždangos pasislėpusį priešą.

Visais atvejais, nežiarint iš kokio ginklo šaudytų, partizanas turi pasirinkti ir

šaudyti tik į vieną ryškiausiai matomą taikiniį. Niekada tikslo nepasiekia šaudymas, taip vadinamas "sijojant", "į būrį" ir t.t.

102. Kai taikiny yra nurodomas vado, turi būti šaudoma į nurodytąjį taikiniį.

103. Visais atvejais, prieš šaudant, ugniavietėje turi būti patikrinamas ginklas, kad nebūtų užterėtas ar užkimštas vamzdis.

Prieš paleidžiant šūvį, reikia gerai išsiremti ginklą, taikliai, su laikius kvie pavimą, nusitaikyti ir netrukčiojant paspausti nuleidžiamąjį kabliuką.

104. Atviroje vietoje partizanas ginklą užtaiso, užveda arba pašalina kliūtis paviršdamas ant šono, pats būdamas prisispaudęs prie šonės, dengtoje vietoje - paslinkdamas už uždangos. Tačiau visais atvejais, šaudydamas, užtaisydamas, taip pat šalindamas kliūtis partizanas privalo sekti priešą.

105. Kiekvienas partizanas turi mokėti spręsti atstumą iki taikinio ir, jei nėra vado komanduojamasis, nustatyti savo ginklo taikiklį. Atstumas iki taikinio sprendžiamas iš akies, arba, kai yra iš anksto išmatuota, iš vietos daiktų.

Kada kyla klausimas dėl atstumo, geriau nustatyti mažesnį taikiklį, negu didesnį. Mažesnis taikiklis palengvina sekti kulky kritimą, be to priešui padaromas didesnis įspūdis, kai jis pastebi, kad prieš jį esančios ruožas yra apšaudomas.

106. Šaudant į skersai judančius taikinius, taikymo taškas turi būti parenkamas prieš judantį taikiniį. Taikymo taškas menamai parenkamas, atsižvelgiant į judesio greitį, atstumą iki taikinio ir vėjo įtaką.

Judesys.

107. Kautynėse partizanų dali

n y s pirmyn ir atgal nuo vienos ribos iki kitos paslenka darydamas š u o l i .

Atskiri partizanai arba partizanų saujelės prieš ugnies įtakoje pirmyn ir atgal slenka perbėgdami.

Kiekvieno didesnio dalinio šuolis gali susidėti iš mažesnių dalinių šuolių, o mažesnių dalinių šuoliai - iš atskirų partizanų ar partizanų saujelės perbėgimų.

108. Partizanas turi pats spręsti, kada pakilti, kiek toli bėgti, ir, kas svarbiau - sia, kur iš naujo atsigulti.

Kiekviens nauja vieta pasirenkama (išsiūrima) ne perbėgimo metu, bet dar prieš perbėgant.

Perbėgimo dydis ir greitis priklauso nuo vietovės ir nuo prieš ugnies stiprumo ir taiklumo.

Atviresnėje vietoje, stipresnėje ir taiklesnėje ugnyje (ypač artimuose atstumuose) perbėgimai turi būti trumpesni ir staigesni. Bunkesnėse aplinkybėse kiekvienas jų turi trukti ne ilgiau, kaip 5 sekundes, kad priešas nesusėtų gerai nusitaikyti. Tačiau tuo laiku reikia stengtis kuo toliausiai nubėgti.

Perbėgimų miklumas ir staigumas turi klaidinti priešą, blaškyti jo ugnį.

Kiekvienam perbėgimui reikia taip pasiręsti, kad priešas nepastebėtų parengiamųjų veiksmų ir svyravimų.

Paprastai pasirėngimas susideda iš šių ne išskiriamų veiksmų - a) užvedamas šautuvas ir pastatoma atsarga, b) patikrinamas granatų prisėgimas ir šovinių užderymas, c) pritraukiamos kojos ir padaromos atsispjimo duobutės, d) atsiremiamas rankomis šuoliui.

Išnaudojant patogesnius momentus - prieš ugnies susilpnėjimą, nukreipimą į kitą vietą, savo ugnies vaisius ir t.t., staigiai pakilus, šaibo greitumu sprukti į nusižiūrėtą vietą.

Dengtoje ir raižytoje vietovėje pirmyn ir atgal paslenkama stačiom perbėgant nuo už -

dangos iki uždangos.

Melbai raižytoje, apaugusioje nedideliais krūmais, javais ir pan., vietovėje, ypač arčiau priešo, bus pravartu ropoti arba šliaužte šliaužti.

Visai atviroje ir gerai matomoje vietoje ropojimas ar šliaužimas netinka. Geriau slinkti perbėgimais.

Perbėgimų metu partizanas privalo sekti priešą, savo vadą ir kaimynus.

Ugnies ir judesio derinimas.

109. Slinkimas pirmyn ir atgal tiek dalinio dalies, tiek atskirų partizanų turi būti derinamas su leidžiamu ugnimi.

Paprastai, vienam dalinio vienetai šuoliuojant pirmyn arba atgal, kitas privalo remti jį ugnimi.

110. Atskiri partizanai arba partizanų saujelės kyla ir perbėga remiami savo kaimynų ugnies.

111. Judesio ir ugnies derinimui tarp atskirų vienetų dalinyje vadovauja dalinio vadas, vienetuose tarp atskirų partizanų arba partizanų saujelių - žemesniųjų vienetų vadai.

112. Kiekvienas partizanas, perbėgant jo kaimynui, privalo savo ginklo ugnimi paremti jo judesį. Šaudamas į tuos taikinius, kurie kliudo kaimynui judėti.

B. ŽYDIS

Orientavimas.

113. Kiekvienas partizanas privalo orientuotis kelyje, vietovėje, paklydęs greitai susivokti.

114. Orientuotis vietoje nežinomoje vietovėje panaudojamas žemėlapis (geriau stambes-

nie mastelio) arba klausiamas vietovę pa-
žįstas gyventojas.

Nežiūrint kokiū būdu orientuojamasi, visa-
da reikia žygio kryptimi išsižiūrėti arba
išidėmėti būdingesnius vietoje daiktus arba
kelio pasisekimus bei kryžkelius.

Ūaktį, rąke, miške, ypač nepažįstamoje vie-
tovėje, žygio kryptim išlaikyti ir nepaklys-
ti turi būti imamas palydovas.

115. Pagal žemėlapi, kompasu pagalba tiks-
liai žygio kryptis vietoje nustatoma sekam-
čiai - žemėlapyje surandamas stovėjimo taš-
kas ir norima pasiekti vieta (žygio tikslas),
kompasas uždėdamas ant stovėjimo vietos ir
pagal jį orientuojamas žemėlapis, sukiojamo-
sios dalies taikiklis nukreipiamas žemėlapy-
je surastos žygio vietos kryptimi. Kompasso
taikiklio rodoma kryptimi ir bus ieškoma žy-
gio kryptis, o žymeklis rodys žygio kryptį
laipsniais (žygio krypties azimutas).

116. Žygio kryptis pagal kompasą patikri-
nama sekamčiai - kompasso žymeklis pastatomas
ties žygio krypties azimutu, orientuojamas
kompasas, taikiklis bus nukreiptas žygio
kryptimi.

117. Orientuotis vietoje gali būti panau-
dojama saulė, mėnulis, žvaigždės, stebint
medžius, augmenis ir t.t. Saulėtą dieną
tiksliai pasaulio šalis galima nustatyti
laikrodžio pagalba. Laikrodžio padėdamas hori-
zontaliai ir pasukamas taip, kad valandų ro-
dyklė būtų atkreipta saulės kryptimi, kompas
tarp 12 ir valandų skaičiaus dalinamas pu-
siau. Padalinto kompo kryptimi bus pietūs. Ži-
nant pietų kryptį, nesunku surasti kitas pa-
saulio kryptis.

Pagal mėnulį pasaulio kryptys nustatomos
prisiminus, kad mėnulis pilnaties metu 18
val. yra rytuose, 24 val. - pietuose, o 6
val. - vakaruose.

Šiaurės žvaigždė visada yra šiaurėje. Auš-
rinė, prieš saulei tekant, yra rytuose, vaka-
rinė, vos tik saulei nusileidus - vakaruose.

Atskirai augančių medžių dauguma šakų ir

žalumynų yra pietų pusėje.

Ant medžių kelmų, akmenų daugiausiai kerpių ir samanų auga šiaurinėje pusėje.

Žygio organizacija ir sauga.

118. Apskritai partizanai žygiuoja kautynių arba uždavinių vykdymo tikslu ir persikeldami iš vienos postovio vietos kiton.

119. Partizanų dalinio vadas žygio įsakyme nurodo -

- a) žygio tikslą,
- b) žygikelį,
- c) žygio santvarką,
- d) skiria saugą ir duoda jam uždavinį,
- e) nustato sutartinis ženklus,
- f) nurodo susirinkimo vietą tam atvejui, jei priešas žygyje netikėtai užkluptų ir išsklaidytų,
- g) patikrina ir duoda ryšio ir, reikalui esant, nustato kautynių slaptažodį.

120. Parenkant žygikelį pirmoje vietoje siekiama saugumo ir netikėtumo, antroje vietoje atsižvelgiant į tai, kad būtų mažiau varginantis kelias.

121. Siekiant partizaninių veiksmų slaptumo ir saugumo partizanų daliniai žygiuoja išimtinai naktį, rūke, miškais.

122. Žygio rikiuotė nustatoma iš anksto arba žygio eigoje.

Žiūrint vietovės raižytumą, perėjimų per gamtines kliūtis ir duoto uždavinio, gali tekti žygio tvarką kelis kartus keisti.

Praprastai žygiuojama vorele po vieną arba po du, nuo dviejų iki dešimties žingsnių atstumais.

Nelygu vietovė ir matomumas, atstumai turi būti didinami ir mažinami.

123. Žygyje vadovaujama žodžiu tyliai per duodant komandas (iš lūpų į lūpas arba sutartiniais ženklais).

Žygiuoti reikia tyliai ir tvarkingai. Rūpestingai reikia maskuoti pėdsakus ir klai-

dinti kryptį.

Žengiant per mišką, krūmus reikia vengti užminti, laužyti šakas, kojas reikia statyti atsargiai ir tyliai. Įvairios kliūtys, tvoros turi būti neužkliudomos ir tyliai peržengiamos.

Prieš kliūtis ar sustojant reikia vengti susigrąsti krūvon.

124. Žygiuojant dalinio apsaugai ir žygio kryptčiai išlaikyti skiriamas s a u g o s p a t r u l i s .

Žiūrint dalinio žygio kryptties, patrulis yra priekinis ir užpakalinis.

4riekinis patrulis yra skiriamas žygiuojančio dalinio priekinei apsaugai nuo netikėtumo iš priešų pusės ir žygio kryptčiai išlaikyti.

Užpakaliniu patruliu partizanų dalinys saugosi nuo netikėto užpuolimo iš priešų pusės atsitraukiamajame žygyje.

125. Dalinio vadas, skirdamas patrulį, privalo -

- a) paskirti patrulio viršininką,
- b) duoti saugos uždavinį,
- c) nustatyti su patruliu sutartinis ženklus,
- d) paaiškinti kaip patrulis turi elgtis sutikus priešą, nepažįstamus asmenis ir t.t.

Atsižvelgiant į patrulio uždavinį, priešų išgales, vietas, patrulin skiriamas atitinkamas skaičius partizanų.

Pavyzdžiui, 10 - 15 partizanų būreliui į priekinį patrulį skiriama nemažiau 2-3 partizanai.

126. 4riekinis patrulis žygiuoja atyčiai žvalgydamasis į priekį ir šonus. Apie įtartinius judesius, priešą, laiku perspėja savo saugomą dalinį.

Paprastai priekinis patrulis aplenkia sodybas, kryžkeles, pavojingas bei įtartinas vietas.

Prieš įeidamas į mišką, priekinio patru -

lis 200-300 m atstame nuo miško pakraščio pasuka iš kelio ir į mišką įeina toliau nuo kelių.

Fastebėjus įtartina judesį, priekinis patrulis staiga gula ant žemės ir pasirengia šaudyti. Paprastai priekinis žvalgas arba patrulio viršininkas, jei nėra duota kitokių nurodymų, nepažįstamus asmenis sustabdo ir klausia slaptažodžio.

Kai kuriais atvejais, žiurint duotojo patruliui uždavinio, priekinis patrulis bus įsakytas nesulaikyti nepažįstamų asmenų. Šiuo atveju jis turi laiku išpėti saugomą dalinį.

Visais atvejais patrulis saugomą dalinį išpėja autartiniu ženkle arba pasiunčia vieną žvalgą iš patrulio sudėties.

Sulaikyti ryšį ir sekti patrulio duodamus ženklus dalinyje skiriamas priekinis sekėjas.

127. Dalinio vadas žygio voroje žygiuoja ten, iš kur jis galėtų patogiai sekti ir vadovauti.

Kai kuriais atvejais jis nusprendžia žygiuoti priekinio patrulio sudėtyje.

F. POSTOVIS

128. Paprastai partizanai postoviauja miške arba gyvenvietėse, rečiau - krūmuotose vietovėse, apžėlusiuose šlaituose ir javų laukuose.

Visais atvejais postoviaavimo vieta parenkama žiurint saugumo ir dalinai patogumo.

129. Partizanų dalinyje, apsisitojys ilgesniam laikui postoviauti miške, iširengia postovio stovyklą.

Žiurint partizanų dalinio dydžio, postovio stovykla irengiama ginamųjų kautynių pagrindais (kaipo postoviančio dalinio kovavietė), irengiant atsparos mazgo, sudarytą iš atskirų atsparos

l i z d ų .

Atsparos mašinos ir atsparos liudų įrengimas nurodytas šių nuostatų ginamųjų kautynių skyriuje (šiuur. §§ 167, 168.).

130. Dalinio vadaus m. state stovyklos sandarumą -

- a) atskirų stovyklos atsparos liudų išdėstymą ir kovavietes,
- b) apsaugos, sekimo - perspėjimo tarnybos sudėtį, parengties būrelis sudėtį ir uždavinį, tarnybą, budėjimo ir keitimosi laiką,
- c) stovyklos tvarką, sutartininius ženklus ir reikalingus slaptažodžius.

131. Atsivėlgiant į atskirų stovyklų atsparos liudų išdėstymą ir budėjimo galimumus, atitinkamai išdėstomos ir įrengiamos atskiros palapinės arba požeminės.

132. Visais atvejais postovio stovyklą rengiant ir ją įrengus, saugumo reikalui ir apsaugai nuo netikėtumų iš priešo pusės turi būti skiriamas atitinkamas skaičius partizanų.

133. Postovio stovykloje turi būti įvedamas budėjimas. Budėtojas šiuo bendrosios postovio tvarkos, prižiūri ir tvarko stovyklos apsaugos, sekimo - perspėjimo tarnybą ir, reikalui esant, laikinai vadovauja stovyklos parengties būreliui.

134. Apsaugos - sekimo postai išstatomi aplink postovio stovyklą pavojingomis kryptimis bei prieigomis - prie kryžkelių, prie spindžių sankryžų, miško iškyšuliuose ir t.t.

Žvalgybos ir apsaugos tikslu turi būti siuršiami žvalgomieji patruliai.

135. Stovyklos viduje, atsivėlgiant į postovianjančio dalinio dydį, vietos natūramą, sekimo - perspėjimo tarnybon skiriamai 1-2 šiuurais aprūpinti sekėjai. Sekėjai seka stovyklos aplinką, apsaugos - sekimo postų išpėjimus ženklus.

136. Stovyklos parengties būrelis budėjimo metu, būdamas pinoje kautynių sprangoje, yra

pasirengęs atremti netikėtą priešų puolimą.

Parengties būrelis budėjimo vieta ir parengties tvarką nustato dalinio vadas.

137. Visi stovyklos įrengiamieji darbai ir įrengimai, prielagos, takai į stovyklą turi būti slepiami ir maskuojami.

138. Stovykloje turi būti laikomasi griežtos tvarkos. Braudžiamam yra reikauti, dainuoti ir kitaip kelti triukšmą. Reikia vengti kurenti laužus dienos metu.

139. Turi būti griežtai sekama, kad pašaliniai asmenys nesužinotų stovyklos vietos. Kada yra žinių ar devinių, kad stovyklos vietą sužinojo pašaliniai asmenys, saugumo reikalu, stovyklos vieta turi būti apieščiama. Stovyklos buvimo žymės turi būti pašalinamos ir užmaskuojamos.

140. P o s t o v i a u j a n t g y v e n v i e t ė s e, reikia vengti judėjimo, kuris atkreiptų kaimynų arba pašalinių asmenų dėmesį.

141. Postoviau, ančio dalinio vadas privalo išvalgyti gyvenvietę ir aplinką, numatyti kulkosvaidžių ugniavietes ir pasitraukimo kryptis tuo atveju, jei priešas netikėtai užpultų.

142. Gyvenvietėse postoviau, ančio dalinio apsaugai išstatomi - dienos metu - s e k i m o - i š p ė j i m o, o nakties metu - a p s a u g o s p o s t a i.

143. Nepatikimi gyventojai turi būti perspėjami, dalinio postoviau, ančio metu neišleisti iš gyvenvietės. Bargybiniai privalo kreipti dėmesį į nepatikimų gyventojų veiksmus.

144. Apskritai, postoviau, ančio metu draudžiama vienu metu išnarstyti ir valyti ginklus.

Parengties būrelis turi būti pasirengęs netikėtumams.

G. KAUFYNAS

Bendrybės.

145. Partizanai savanoriškai kovoja dėl

kilnaus tikslo - dėl mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės.

146. Karštai mylis tėvynę ir pasiryšęs dėl jos laisvės mirti, stiprios, nepalaužiamos valios laimėti kovoje, atkaklus, pasitikintis savimi ir savo vadais - toks yra partizanas šioje likiminėje kovoje.

147. Partizanai daugelyje atvejų teks veikti savarankiškai. Asmeninis jo narsumas, mokėjimas visose aplinkybėse greit susivokti ir ryžtingai veikti turės didžiausios reikšmės.

148. Visais atvejais kautynėse turi būti siekiama laimėti. Niekas negali nutraukti kautynės neišnaudojęs visų savo priemonių ir galimybių.

149. Partizanai turi tiek pat atkakliai veikti tiek puolami, tiek ginčamiesi, tiek apsausti.

Užpuolimas.

150. Partizanai užpuola ribotais tikslais - arba užimti ir kurį laiką išlaikyti tam tikrą vietą, arba sunaikinti atskirus priešiško dalinėjus (civilinius valdžios skyrius), paimti belaisvių, grobio arba ką nors sunaikinti, sunaikinti (susprogdinti).

151. Visais atvejais siekiama priešą užpulti netikėtai, nepasiruošusį. Tinkamasis užpuolimo laikas prieš švintant naktį, rūke, visais tais atvejais, kada yra sumažėjusi priešų apsauga, susilpnėjęs budrumas.

152. Gengiantis užpuolimui, partizanų dalinio vadas turi turėti arba surinkti žinią apie priešą (priešo pagrindines jėgas, apsaugą, apsaugos postų išdėstymą) ir vietovę.

153. Dalinio vadas, atsišvelgdamas į užpuolimo tikslą, žinias apie priešą ir vietovę, turi nuspręsti -

- a) artėjimo tvarką,
- b) puolimo pasirengimą (numatyti puolimo išėjimo ribas),
- c) puolimo tvarką (kur pagrindinė smū-

- gio kryptis, kurie uždaviniai duotini atskiriems vienetais arba specialioms būreliams, kuriose jų puolimo kryptys),
- d) ryšius, sutartinius ženklus, kautynių slaptžodį,
  - e) reikalingos apsaugos išdėstymą,
  - f) pasitraukimo kryptis,
  - g) nurodyti susirinkimo vietą tuo atveju, jei priešas bet kuriame užpuolimo ruožte išsklaidytų arba atkirstų atskirus vienetus arba partizanus.

154. Užpuolimą vykdas dalinis turi būti supažindintas su aplinkybėmis, vietoje ir su užpuolimo plano smulkmenomis.

Turi būti nuodugniai nurodomas ne tik vykas mas ir pats užpuolimas, bet ir grįžimas (tiek pasiekus, tiek nepasiekus tikslo), belaisvių ir grobio gabenimas ir t.t.

Dažnai užpuolimas nepasiseka arba nepasiekiamas tikslo vien dėl to, kad nėra nustatytos visos smulkmenos.

Papildomus nurodymus dalinio vadas duoda puolimo eigoje.

155. Iš žygio, artėjimo rikiuotėn pereinama atsilūvelgiant į uždavinius ir vietoje. Paprastai artėjimo santvarka turi atitikti atskirų vienetų uždavinius ir puolimo kryptis.

156. Puolimo išėities riba nustatoma iš anksto, žinrint vietovės, atitinkamame atstu es nuo užpuolamosios vietos ar daikto.

Atskiri vienetai, prislinkę puolimo išėities ribą, sustoja ir pasirengia pulti. Esant laiko, vienetų vadai arba būrelių viršininkai vietoje nurodo puolimo kryptį ir paaiškina vieneto uždavinį.

157. Priartėjimas ir puolimo išėities ribos užėmimas turi būti atliktas kuo tyliau. siai ir kuo atsargiau.

Reikia siekti, kad priešas nesužinėtų apie rengiamą užpuolimą.

158. Nustatytą valandą arba pagal ženklą dalinys vienu šuoliu greit puola pirmyn. Čia svarbu priešą užklupti netikėtai ir kiek ga-

lint greičiau prie jo prislinkti dar prieš priešui susivokiant ir pradėdant gintis.

Kur tik galima, su priešo apsaugos postais reikia apsidirbti tyliai ir be šūvių. Tuo būdu priekiniams švalseis reikia skirti su manius, drąsius ir stiprius partizanus.

159. Tais atvejais, jei nėra duoto kitokio nurodymo, kada priešas pastebi ir pradeda šaudyti anksčiau, negu duodamas puolimo ženklas, priešas turi būti nedelsiant puolamas, neužėmus išėjties ribos, tiesiog iš šygio artėjimo rikiuotės.

160. Puolama staigiai ir atkakliai veržiantis nustatytomis kryptimis pirmyn. Savo ginklų ugnį reikia pradėti leisti kiek galint vėliau, paprastai tik artinuose atstumuose.

Suoletinis, tylus ir kiek galint daugiau paslėptas slinkimas priešą veikia daugiau nei iš tolimų atstumų, dažnai dėl tolimo nepasiekianti tikslo, ugnis.

Belgy vietovė ir priešė ugnies tikrumas, pirmyn slenkama atskirais vienetais, jų dalimis arba atskirais partizanais. Perbėgant, ropojant, šliaužiant turi būti veržiamasi pirmyn. Apšaudomus plotus reikia perbėgti kiek galima greičiau.

161. Puolant tikėtai apgyventose vietovėse, verčiau pulti daržais, sodais, kiemais. Meikiant pulti gatve, puolama pačiais panaminiais.

Priešo ugniavietes, atskirus pasipriešinimo lizdus reikia apeiti ir sunaikinti iš užpakalio. Plačiai naudoti automatinius pistoletus, pistoletus, granatas.

162. Apsisaugoti nuo priešui pagalbon atvykusios pasipirties **n e t i k é t o p u o l i m o** turi būti išstatomi pavojingesnėmis kryptimis **a p s a u g o s p o s t a i**.

163. Jeigu užpuolimo tikslas yra užimti ir kurį laiką išlaikyti tam tikrą vietą, tai priešą sunaikinus ar išstūmus, turi būti pasirengiama gintis.

Gynimas.

164. Turint aplinkybių, partizanams teks ginti atskiras vietas arba atskirus vietovės daiktus (pav. tiltus, pastatus ir t.t.)

165. Gavęs ginti vietą arba daiktą, dalinys gina juos atkakliai ir, jei nėra duoto kitokio įsakymo, nieku būdu neužleidišia priešui.

166. Kelygu uždavinys, vietovė ir ginamas daiktas, vienu atveju bus ginama i š t i - s i n é r i b a , kitu atveju - š i e - d a s .

Visais atvejais ginantis partizanų daliniai sudaro a t s p a r o s l i z d ū s ir a t s p a r o s m a z g ū s .

167. Atsparos lizdą sudaro įsitvirtinęs partizanų skyrius (arba jo dalis). Atsparos lizdas visais atžvilgiais nedidelomas, tačiau tai nereiškia, kad atsparos lizde įgula turi būti suspiesta vienoje vietoje.

168. Keli bendrą uždavinį turi atsparos lizdai sujungiami į vieno vado vadovaujamą atsparos mazgą. Atsparos mazgai būna įvairaus didumo - nuo dviejų partizanų skyrių iki trijų partizaninių kuopų. Atsparos mazgo viduje tarp atskirų ugnies lizdų turi būti geras ugnies ryšis.

169. Vengiantis gynybai, kiekvienas dalinio vadas turi -

- a) pasirūpinti saugumu (išstatyti netarpinę apsaugą),
- b) parengti ugnies planą (parengti dalinio ugnį ir nustatyti atstumus),
- c) pravalyti šaudymo lauką, apsikasti ir užsimaskuoti,
- d) pasirūpinti ryšiais, nustatyti su 4 tartinius ženklus,
- e) sutvarkyti dalinio kautynių parengti,
- f) pasirūpinti šaudymais.

170. Gynimas rengiamas taip palaipsniui, kad dalinys galėtų pradėti leisti ugnį bet kuriuo momentu. Vengiant kovavietę, turi būti nuolat sekama, kulkosvaidžiai parengti,

šautuvai ant atnamų.

Kuo netikėtumo iš priešų pusės apsisaugoti išstatomi a p s a u g o s p o s t a i . Priešui puolant, apsaugos postai įspėja savo dalinį ir traukiasi atgal.

171. Parengdamas dalinio ugnį, kiekvienas vadas turi vietoje nurodyti kovavietes atsparos lizdams ir ugnies uždavinius. Atskirų vienetų vadai turi nurodyti atskiriems partizanams ugnia vietas ir duoti ugnies uždavinius. Turi būti išmatuojami atstumai iki atskirų vietos daiktų.

Kulkosvaidžių ugnia vietas parengiamos taip, kad būtų laiduotas galimumas suspiesti ugnį pavojingiausiu kryptimi iš kelių kulkosvaidžių.

Atskirų partizanų ugnis nukreipiana į įvairias saulesnes priesgas.

Partizanai įrengia vieninius apkasus ir, esant laiko, susisiekimo eigas.

Įrengiamieji darbai turi būti slėpami ir įrengimai maskuojami. Turint laiko, įrengimai gerinami.

172. Gynimui pasirengus, dalinio vadas, atsižvelgdamas į uždavinį ir priešų galimumus, privalo -

- a) sutvarkyti dalinio parengtį, būdėjimą prie ginklų,
- b) nustatyti nuolatino sekimo - įspėjimo tarnybą,
- c) sutvarkyti ryšius, nustatyti slaptažodžius, sutartinčius ženklus ir t.t.

Paprastai būdėjimas prie ginklų turi būti jungiamas su sekimo - įspėjimo tarnyba.

Paprastai dalinyje būdi vienas trečdalis visų partizanų. Būdinčioji partizanų pamaina turi būti nuolat pasirengusi užimti savo vietas ir paleisti ugnį.

173. Vadai savo vadovietę pasirenka taip, kad galėtų matyti savo dalinį, priešą ir kautynių lauką ir kad galėtų patys vadovauti.

Būdėjėjams įsako būti ten, kur patys be tarpininkų vadovauti negali.

174. Prieblandoje, prieš švintant. ruke,

pūgoje, taip pat daliniui esant daugiau nu-
vargus, dalinių vadai turi ypatingai rūpin-
tis dalinio parengtimi ir budrumu.

175. Ginantis lemiamą reikš-
mą turi savalaikis ugnies palei-
dimas ir valdymas.

Apšaugos postams traukiantis, dalinys turi
būti pasirengęs leisti ugnį.

Staigiai pasirodžiusius atskirus taikinius
šauda igud, partizanai.

Priešo pakilimas atakos turi būti pačioje
pradžioje užgniaužiamas. Iš artimų atstamų
priešas naikinamas automatiniiais pistoletais,
pistoletais ir granatomis.

176. Atskiri atsparos liniai turi atkak-
liai gintis vietoje net ir tada, jei priešui
pavyktų įsiveržti į atsparos mazgą.

Pasitraukimas.

177. Pasitraukiama tiksliai vadui įsakius.
Pasitraukime reikia skirti atsipa-
laidavimą ir patį atsitrau-
kimą.

Pasitraukti gali tekti tiek dieną, tiek
naktį. Trauktis reikia kuo slapčiausiai.

178. Atsipalaiduoti nuo priešo reikia ne-
tikėtai. Firmiusiai turi būti atšitraukiama
už uždangos (artimiausios) dalis kulkosvai-
džių. Atitrauktieji kulkosvaidžiai ugnimi re-
mia priešakinį partizanų atsipalaidavimą.

Šūrinant vietovės ir priešo ugnies tikrumo,
partizanai atsipalaiduoja atskirai ar po ke-
lis kartu, išnaudodami priešo ugnies susilp-
nėjimo momentus ir savo ugnies vaisius. Ar-
timiausių uždangų jie siekia šliauždami. Jas
pasiekę jie padeda atsipalaiduoti likusiems
saviškiams, stipriai apšaudydami priešų ug-
nies taškus, po to traukiasi pagreitintu tem-
pu.

179. Vadai turi kreipti ypatingą dėmesį į
moraliai palaužtus partizanus. Kiekvienas
panieką keliantis reiškinys turi būti šalina-
mas pačioje užuomazgoje. Reikia atminti, kad

niekas paniėkos tiek nesukelia, kiek pamiėsas lėkstymas.

180. Pasitraukiant dalinio vadas nurodo pasitraukimo kryptį, o, esant reikalui, ir š susirinkimo vietą, jei ji iš anksto nebuvo nurodyta.

181. Dalinio vadas paprastai traukiasi su paskutiniais savo dalinio partizanais. Vado padėjėjas traukiasi su pirmaisiais dalinio partizanais ir atsako už pasitraukimo kryptį.

182. Nelygu vietovė ir priešė veiklumas, atsipalaidavus pasitraukiana artėjimo, o pas- kul žygio rikiuote. Dalinio apsaugai išski- riamas užpakalinis patrulis, kuris traukiasi vado duetais nurodymais.

183. Atsipalaiduoti ir atsitraukti n a k - t i, reikia kuo tyliausiai. Iš ugniauviečių partizanai traukiasi tomis pačiomis taisyk - lėmis kaip ir dienos metu, kur susilenkus, kur rėplomis.

184. Priešui apsupus, svarbiausias dalykas, reikia laikytis šaltakraujiškai ir klausyti vado nurodymų.

Siuo atveju vadas turi susivokti ir spras- ti, kurioje vietoje apsupimo žiedas yra silp- niausias. Tai sprendžia iš priešė puolimo krypčių, jo ugnies ir atlikto švalgymo.

185. Verėtis pro apsupimo ž i e d a rei- kia kiek galint dengtesne ir priešė silp- niausiai ginama kryptimi.

Pralaužti apsupimo žiedą skiriamas viene- tas arba sudaromas būrelis. Reikia žiurėti, kad priešas nepajustų gynimosi atsparumo su- mažėjimo ir ugnies susilpnėjimo.

Prasiveržimo kryptis parenkama ir smūgis vykdomas kuo slapčiausiai ir priešui netikė- tai.

Padaryta s p r a g a turi būti išple - čiama ir jos šonai atkakliai ginami.

Dalinys per padarytą spragą traukiasi pa- sitraukimo taisyklėmis.

Priešui ypatingai spaudžiant, spragos šonų gynimas turi būti atiprannaisx sustiprintas.

186. Kai kuriais atvejais apsuptas dalinys turi prasiveržti pasiskirstydamas atskirais vienetais, būreliais arba net atskirais partizanais.

Pasalos.

187. Partizanai pasalas rengia tikslu sunaikinti priešo atskirus dalinėlius, trukdyti ir naikinti priešo tiekimo-aprūpinimo transportus, atimti iš priešo suimtuosius.

188. Pasalos rengiamos tokioje vietoje, per kurią yra žinoma ar numatoma, kada priešas pražygiuos.

Pasalų kovavietė parenkama dengtoje ir raižytoje vietovėje.

Atskiros ugniavietės išdėstomos, žiūrint vietovės, tokiose vietose, kad smūgio kryptimi būtų galima sutelkti stipriausias ugnis.

Ispėti apie artėjantį priešą, prieš kryptimi išstatomas sekimo-ispėjimo postas.

189. Pasaloms pasiruošęs dalinys veikia arba stipriais, netikėtais, staigiais artimos ugnies smūgiais, arba staugiais užpuļdamas (judesiu), arba vienais ir kitais.

Užkluptas priešas turi būti sunaikintas iki ateis paspirtis ar susigriebs gintis.

190. Siekiami netikėtumo, partizanai kovavietėje maskuojasi patys ir maskuoja ginklus. Turi būti žiūrima, kad joks judesys ar balsas nesukeltų priešo įtarimo.

Priešas puolamas pagal sutartinį ženklą arba jam peržengus visiemis žinomą, vietoje nustatytą, ribą.

Paprastai priešo apsaugos dalinėliai ar atskiri žvalgai praleidžiami.

Ugnis leidžiama iš arti į netikėtumo pri-blokėtą priešą ir, iki jis susigriebs, priva-lo turėti didžiausius nuostolius.

191. Atsižvelgiant į vietovę ir matomumą, iš kai kurių ugniaviečių partizanai, ypač pirmuoju momentu, turės šaudyti stacionarba klupsčiom.

Šiais atvejais reikia žiūrėti, kad nebūtų

trūkdoma šaudyti kitoms ginklams.

192. Nelygu apdinkybės, priešo skaičius ir atsparumas, vieno atveju, išnaudojant netikėtumo vaisius, priešas bus naikinamas, kitu atveju, ypač grėsiant apsupimo pavojui, turi laiku pasitraukti iš anksto nustatytomis kryptimis atskirai susirenkant numatytoje susirinkimo vietoje.

H. SPECIALIŲ UŽDAVINIŲ VYKDIMAS

Bendrybės.

193. Priešo okupacijos ir ypačingai prieš okupacinės santvarkos pašalinimo metu partizanų daliniam bus duodami s p e c i a l ų s u ž d a v i n i a i - atlikti įvairius sprogdinimo darbus, trukdyti susisiekimą (naikinti priešo karinės tikiimo - aprūpinimo transportus), nutraukti ryšius ir t.t.

194. Specialiems uždaviniams atlikti skiriami atskiri partizanai arba tam tikslui sudaryti partizanų būreliai.

195. Specialių uždavinių atlikimas dažnai yra surišamas su kitomis operacijomis, arba priešingai - tam tikros operacijos vykdomos (pav. užpuolimas), turint tikslą atlikti specialų uždavinį.

196. Specialiems uždaviniams atlikti turi būti skiriami parengti arba toje srityje įgudę partizanai. Visada jie turi būti aprūpinti atitinkamais įrankiais, priemonėmis ir medžiagomis.

Sprogdinimas

197. Visais atvejais sprogdinimo pasisekimas priklauso nuo sprogdinimo uždavinį vykdančių partizanų sumanumo ir pasirėngimo.

Paprastai sprogdinimo uždavinį atlikti sudaromas sprogdintojų būrelis (iš 2-5 partizanų), kurio viršininku skiriamas sprogdinimo darbe įgudęs arba specialiai parengtas (pionierius) partizanas.

198. Atsižvelgiant į sprogdinamojo daikto apsaugą ir vietovę, sprogdintojų būreliai ar

atskiriems sprogintojams apsaugoti gali būti skiriamas atitinkamas skaičius partizanų arba dalinys.

199. Žiūrint aplinkybių ir duotojo uždavinio, sprogdinamas daiktas išžvalgomas ar surenkamos reikiamos žinios iš anksto, arba šis darbas atliekamas pačių sprogintojų.

200. Rengiantis sprogdinti, sprogdinimo užtaisai turi būti apskaičiuoti ir iš anksto parengti.

201. Sprogintojų būrelio viršininkas turi parengti sprogdinimo planą ir su visomis jo smulkmenomis supažindinti atskirus sprogdintojus.

Sprogdinimo plane turi būti nustatyta ne tik priartėjimas prie sprogdinamojo daikto, parengimas ir užtaisų sprogdinimas, bet taip pat nurodyta, kaip elgtis užtaisams nesprogus, kur susirinkti arba kurieomis kryptimis trauktis uždavinį įvykdžius arba priešui užpuolus.

202. Sprogdinimo uždavinys paprastai vykdomas naktį, rūkė ir tais momentais, kada sprogdinamas daiktas yra silpniausiai saugomas.

203. Užpuolime, kai kartu yra duotas ir sprogdinimo uždavinys, sprogdinimui pasirengiama ir jis atliekamas pagal bendrus nurodymus, pašalinus sprogdinamojo daikto apsaugą.

Artėti prie sprogdinamojo daikto reikia labai atsargiai ir tyliai. Sprogintojų būrelio apsauga turi užtikrinti sprogintojų saugumą, tačiau kiekvienas sprogintojas turi būti pasirengęs gintis ir šaudyti.

Sprogintojai pasirengia ir padeda sprogdinti užtaisus ten, pagal būrelio viršininke nurodymus, kur sproginamas gali padaryti kuo didžiausius nuostolius.

Sprogdinama pagal komandą, sutartą ženklą arba laikrodį.

204. Pasirengiant arba sprogdinant, reikia elgtis labai atsargiai ir mokamai.

Apie sprogdinimo užtaisų parengimą ir

technikinį sprogdinimo atlikimą kalbama atskirose instrukcijose.

Ryšių nutraukimas.

205. Ryšiai nutraukiami - nukerpant, sujungiant, išeminant nuolatines (telefono - telegrafo) arba priešo kariuomenės pravesias ryšio linijas, naikinant ryšio centrus, sugadinant ryšių lėktuvų nutūpimo aikšteles ir t.t.

206. Ryšiama nutraukti sudaromi specialūs būreliai, skiriami daliniai arba atskiri partizanai.

Specialaus būrelio viršininkas ar dalinio vadas, atsižvelgdamas į uždavinį ir aplinkybes, turi parengti uždavinio vykdymo planą, nustatyti nutraukimo būdą, vietas, maskavimo būdą ir priemones, pasirūpinti reikalingais įrankiais ir priemonėmis, duoti uždavinius atskiriems partizanams ir t.t.

207. Ryšio liniją reikia nutraukti keliose vietose. Nukirptos, sujungtos arba išemintos ryšio linijos vietos turi būti maskuojamos, kad priešas negalėtų nutrauktą vietą pastebėti ir lengvai pataisyti.

Suolatinių ryšio linijų stulpai nuplėunami prie pat žemės, nukirpti laidai pašalinami.

208. Požeminio ryšių laido (kabelio) atkasimo ir linijos nutraukimo vietą užkasus turi būti rūpestingai užvelenuojama ir maskuojama.

209. Ryšių centrai sunaikinami juose užgulus, susprogdinant arba išdraskant.

210. Ryšių lėktuvų nasileidimo aikšteles sugadinamos iškasant jose griovius, arba prikalnėnant kuolą.

Apie technikinį ryšio linijų nutraukimo atlikimą kalbama atskirose instrukcijose.

Susisiekimo trukdymas.

211. Susisiekimas trukdomas - parengiant klinčių, minuojant susisiekimo kelius, išsprogdinant pereinamas per gamtines kliūtis

(pav. tiltus, tunelius ir t.t.).

212. Susisiekimo trukdymo uždaviniams atlikti sudaromi specialūs būreliai (sprogdin - tojų, minuotojų), skiriami partizanų daliniams arba atskiri partizanai.

Specialaus būrelio viršininku skiriamas asmuo su maža, igūdas arba parengtas (pionierius).

213. Kai kuriems susisiekimo trukdymo uždaviniams atlikti, žiūrint aplinkybių ir uždavinio, turės būti vykdoma nūpuolimo operacija.

214. Nengdamasis atlikti susisiekimo trukdymo uždavinį, specialaus būrelio ar dalinio vadas turi sudaryti vykdymo planą ir su planu smulkesnėmis supažindinti atskirus partizanus.

215. Kliūtys įrengiamos, minos išdėstomos tokiose susisiekimo kelių vietose, kurias priešas negali aplenkti, bet būtina turi pervažiuoti arba sugaišti, pašalinamas sutiktas kliūtis.

Paprastai kliūtis ir užminuojamos vietos turi būti rūpestingai maskuojamos, kad priešas iš anksto jų nepastebėtų.

216. Geležinkelių sugadinimui atliekami turint kartu tikslą sunaikinti transportus. Geležinkelio bėgiai išardomi arba parengiamos minos geležinkelių pasisukimuose.

Išardymas ir minavimas turi būti rūpestingai maskuojami, kad priešas šių šabangų iš anksto nepastebėtų.

KITI UŽDAVINIAI

217. Priešo okupacinės santvarkos pašalinimo metu partizanų daliniams arba atskiriems partizanams gali būti duodami tvarkos palaikymo ir gyventojų apsaugos uždaviniai.

Partizanų dalinys, skirtas tam tikrame plote palaikyti tvarką ir užtikrinti gyventojų apsaugą, veikia pagal atitinkamus nurodymus bei instrukcijas.

GINKLO VARTOJIMAS IR PRIŽIŪRA

218. Ginklas yra ištikimišusias partizanų prieštalius pavojuje ir kautynėse. Todėl kiekvienas partizanas pavestus ginklus privalo tvarkingai vartoti ir rūpestingai prižiūrėti.

219. Kelygu veikimo sąlygos ir duotieji uždaviniai, partizanai nešioja ginklus viešai ir paslėptai.

Nežiūrint, kaip būtų įsakyta ginklai nešioti, visais atvejais jie turi būti patogiai pakabinti arba dėti, kad, reikalui esant, būtų galima greit pavartoti.

220. Ginklai reikalauja atsargiai su jais elgtis. Kiekvieną kartą, paimant ginklą į rankas, reikia patikrinti, ar pastatyta atsarga ar ne.

Perduodant ginklą kitam reikia įspėti "atsarga pastatyta", "šovinys įvestas į šovinio lizdą", arba "atsarga nepastatyta, šovinys įvestas į šovinio lizdą", arba "ginklas neuvestas" ir t.t.

Grįžtai žiūrėti tos taisyklės - neduoti ginklo į rankas, kam nėra būtina ir reikalinga.

Mokant arba parodyt ginklą kitam, visų pirma ginklas ištaisomas, - išimama apkaba, išvedamas ir išimamas šovinys.

Mokantis taikyti, išardant ginklą, vamzdis nieku būdu nekreipiamas į kitą asmenį arba į save.

Daugel nelaimių įvyksta vien dėl tos priežasties, kad nemokamai ginklas vartojamas.

221. Ginklai turi būti dažnai valomi. Ypačiai rūpestingai turi būti valomi ginklai po kiekvieno šaudymo. Nepakanka paviršutinio ginklo nuvalymo nuo nešvarumų arba rūdžių. Atydžiai turi būti prižiūrinamos ir valomos judamosios dalys, vamzdis, šovinio lizdės, dujų vamzdeliai ir t.t.

Išnarstant ginklą nenaudoti jėgos. Užrudy-

jušias ir prikėpusias dalis ištepti šibalu ir, palaikius kurį laiką, atsargiai narstyti.

Valymui vartoti švarius skudurus (tinka - miau vilnonius), pakulas. Yra draudžiama ginklų valymui vartoti stiklinį popierių, brūkštelius, medį, paprastai ir kitus aštrius kūokles, smėlį, pelenus ir kitus aštrius daiktus, o taip pat metalus griaužiančius chemikalus (įvairias rūgštis). Valant aštriomis priemonėmis padidinamas ginklo kalibras, sutrinamos, išgverinamos dalys.

Tuoje po šaudymo vamzdis reikia ištepti vašaliniu, alyva, o nesant jų - bent šibalu, o tik paskiau valyti.

222. Išvalytų ginklų sutepinimui vartojama alyva, vazelinas, o šių nesant - iš riebalų pasigamintas tepalas.

Paprastai judomosios ginklo dalys sutepamos alyva arba plona sluoksniu vazelino. Šal tyje judomosios dalys laikyti sausiai nuvalytas arba išteptas visiškai skysta - neužšalanti alyva.

223. Ginklai tinkamai veiks, kada bus rūpestingai prižiūrimi šovinius padodantieji įrenginiai (apkabos, ripkos) ir patys šaudmenys. Dažnai reikia patikrinti apkabų, ripkų spyruokles ir išmėginti šovinių padavinį.

224. Šaudmenys turi būti nuvalyti nuo rūdžių, plonai sutepti ir sausiai laikomi.

225. Pataisyti, pakeisti ginklo dalis leidžiama tik atsiklausus dalinio vado ir gavus jo sutikimą.

SUTARBINIAI ŽENKLAI RIKIUOTI

V A L D Y T I

1. Dėmesio - pakelti ranką aukštyn ir taip laikyti iki bus su-
prasta.
2. Pizmyn - Viena kartą pamoti ranka
norima kryptimi (bėgti -
pamoti kelis kartus).
3. Stok - pamoti viena ranka iš
viršaus žemyn.
4. Vilnin - kyloti į šalis abi ran-
kas.
5. Pradėti šau - mosuoti viena ranka ho-
dyti rizontaliai ir po to šią
ranką ištiesi žemumo
kryptimi.
6. Sustoti šau - mostelti viena ranką vie-
dyti ną kartą horizontaliai,
antra ranka viena kartą
iš viršaus žemyn.
7. Dalinys pas - sukti ratu viršum galvos
mane pakeltą ranką.
8. Kriešas - iškelti šautuvą.
9. Reikalauja - pakelti du kartus abi
šoviniu rankas aukštyn.
10. Pakartok - ištiesi abi rankas ho-
nesuprantu rizontaliai.

Pastaba - dėmesio ženklas duodamas
prieš kiekvieną ženklą.
ženklą nesupratus karto-
ja tą patį ženklą.

SUPARTIZINIAI ŽENKLAI

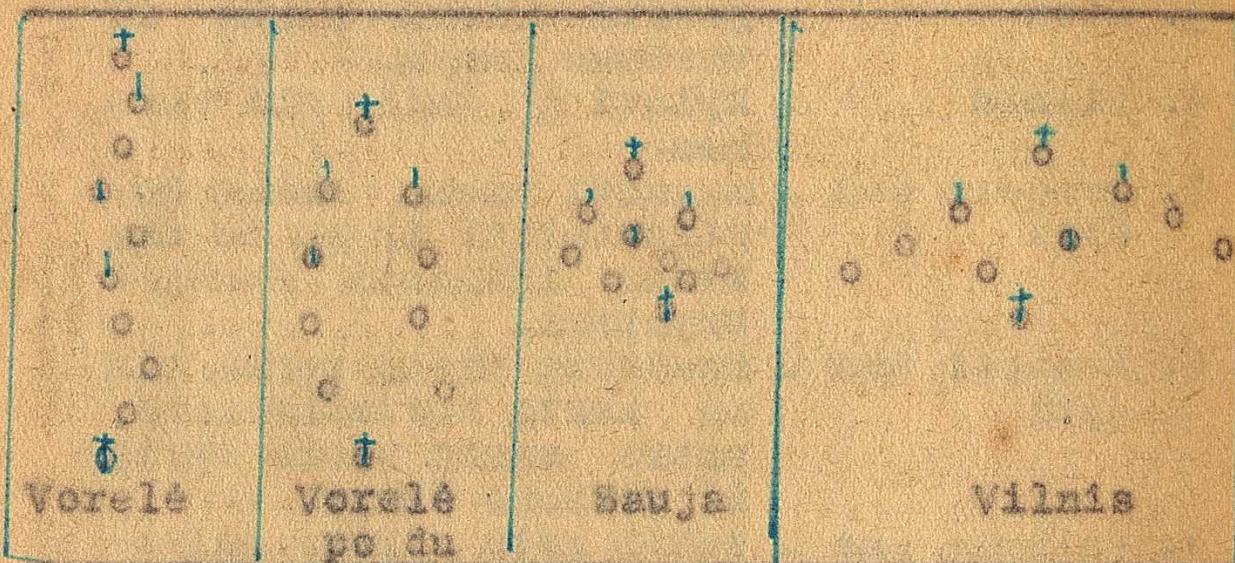
☐
☐
☐
○
○
○

Kuopos vadas
Būrio vadas
Skyrininkas
Grandininkas
Partizanas -
kulkosvaidininkas

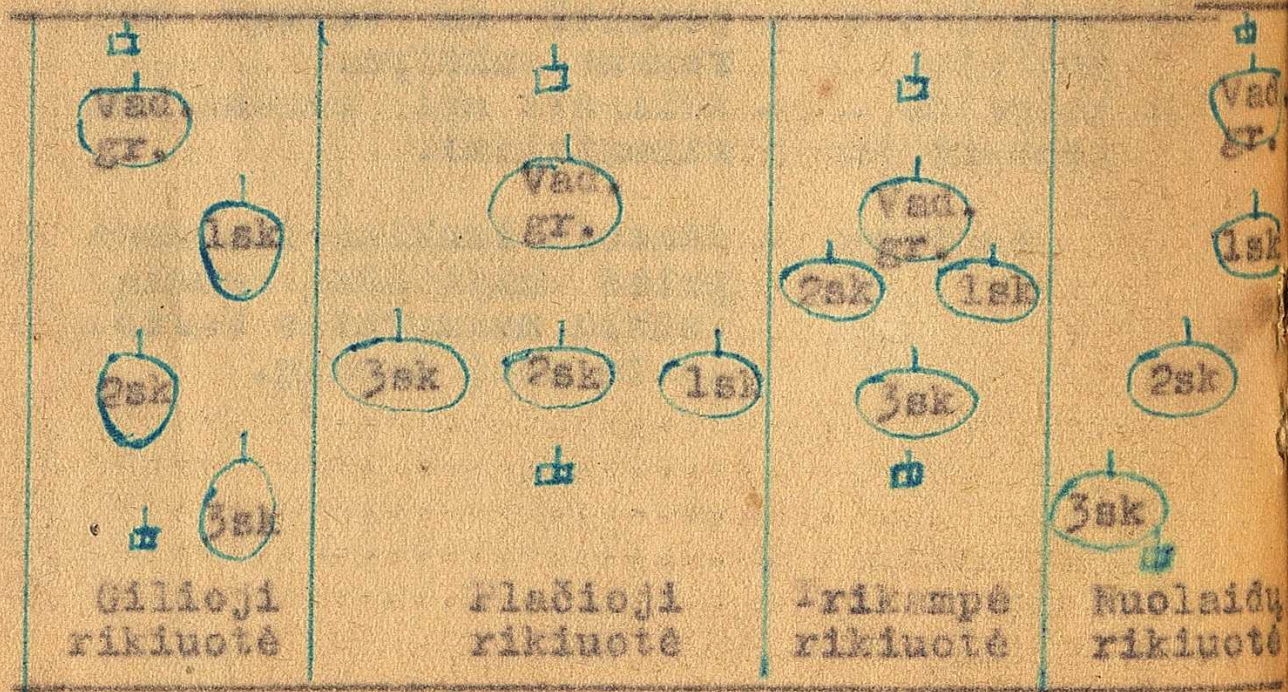
☐ Kuopos vado pavad.
☐ Būrio vado pavad.
☐ Skyrininko pavad.
○ Grandininko pavad.
○ Partizanas

Manevrinės rikiuotės

1. Partizanų skyrius

2. Partizanų būrio

T U R I N Y S

	Psl.
A. BENDRYBĖS	1
B. BENDROS ŽINIOS APIR PARTIZANINĖ KOVA	
Kovos savumai	1
Partizanų dalinio sudėtis	2
Ginklai	2
Ginklo naudojimo taisyklės	4
C. BENDRIJI KOVOS PĖSMIAI	
Dvasinių jėgų reikšmė	4
Vado ir dalinio privalumai	5
Partizano pareigos partizaniniuose	
veiksmuose ir kautynėse	7
Saugumas	7
Paslapties išlaikymas	8
Slaptažodis	9
Sauga, sekimas, žvalgymas	10
Žinios	13
Ryšiai	14
Uždavinys, sprendimas, įsakymas	14
Pranešimai	15
D. PARTIZANINIŲ KAUTYKIŲ PAGRINDAI	
Bendrybės	17
Retikėtumas	17
Priešo klaidinimas	18
Priedanga, uždanga	19
Kovavietė, ugnievietė	20
Ugnis	21
Judesys	22
Ugnies ir judesio derinimas	24
E. ŽYGIS	
Orientavimasis	24
Žygio organizacija ir sauga	26
F. POSTOVIS	28
G. KAUTYBĖS	
Bendrybės	30
Užpuolimas	31
Gynimas	34
Pasitraukimas	36
Pasalės	38
H. SPECIALIŲ UŽDAVINIŲ VYKDYMAS	
Bendrybės	39

	rsl.
Sprogdinimas	39
Ryšių nutraukimas	41
Susisiekimo trukdymas	41
KITI UŽDAVINIAI	42
GINKLO VARTOJIMAS IR PRIEŽIŪRA	43
PRIELAIMAI	
Sutartiniai ženklai rikiuotei valdyti .	45
Sutartiniai ženklai	46
Sanėvrinės rikiuotės	46

— 000 —